

CARTERA DE SERVEIS DE SALUT MENTAL

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA

ATENCIÓ AMBULATÒRIA

Centres d'Atenció Primària (CAP)

Equips d'atenció primària (EAP):

- Centres de salut
- Consultoris

Constitueixen l'accés inicial al sistema sanitari. En aquests es desenvolupen les prestacions següents en salut mental:

Prestacions: Prevenció i promoció de la salut mental. Atenció sanitària a demanda, programada i urgent, tant en la consulta com en el domicili del pacient. Detecció, diagnòstic, tractament i derivació en cas necessari a les unitats de salut mental o al recurs més adequat. Coordinació

Unitats de Salut Mental (USM)

Descripció:

Les unitats de salut mental estan considerades com a unitats de suport segons el *Decret 74/2007, de 18 de maig, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament sobre estructura, organització i funcionament de l'atenció sanitària a la Comunitat Valenciana*.

El seu àmbit territorial d'actuació supera la zona bàsica de salut i actuen de manera integrada i coordinada amb altres recursos especialitzats del departament.

Les unitats de salut mental oferiran un abordatge psicoterapèutic integral, tenint com a eix el pacient i el cuidador principal, utilitzant teràpia psicofarmacològica i tècniques psicoterapèutiques, individuals i grupals, basades en l'evidència científica (se n'exclouen la hipnosi i la psicoanàlisi).

Les USM han de comptar, almenys amb els programes psicoterapèutics següents:

- Programa d'atenció per a persones amb trastorns comuns: contracte terapèutic.
- Programa d'atenció per a persones amb trastorn mental greu: pla d'atenció integral.
- Programa d'atenció a la família/cuidador principal.

- Programa de coordinació: equip d'atenció primària i unitat de salut mental
- Altres

Prestacions:

Valoració, diagnòstic, tractament, rehabilitació, orientació, i atenció domiciliària. Atenció d'urgència, interconsulta amb altres especialitats mèdiques, coordinació amb altres recursos assistencials i no assistencials. Prevenció i sensibilització, psicoeducació i promoció de la salut mental.

Sistemes d'informació:

Història clínica informatitzada (Abucasis II).

Unitats de salut mental infantil i de l'adolescència (USMI o USMI-A)

Descripció:

Les característiques d'aquesta població confirmen la necessitat de programes i intervencions diferenciats i específics. Les unitats de salut mental infantil i de l'adolescència estaran coordinades amb la unitat de salut mental, amb els equips d'atenció primària i amb altres, per a garantir la corresponent continuïtat d'atenció.

Prestacions:

Valoració, diagnòstic, tractament, rehabilitació i atenció domiciliària. Atenció d'urgència, interconsulta amb altres especialitats, coordinació amb altres recursos assistencials i no assistencials (Benestar Social, Educació, Justícia i altres). Prevenció, psicoeducació i promoció de la salut mental. És important que disposen d'un programa per a pares i/o familiars.

Sistemes d'informació:

Història clínica informatitzada (Abucasis II) USMI-A).

ATENCIÓ HOSPITALÀRIA

L'hospitalització és aquella prestació sanitària que es realitza als pacients amb necessitat d'ingrés. Depenent de les característiques i el grau de complexitat de l'atenció requerida, serà prestada a través dels diferents centres o unitats sanitàries existents en cada departament.

Hospital general/aguts:

- Urgències
- Unitats d'hospitalització psiquiàtrica
- Unitats d'hospitalització a domicili
- Hospital de mitjana/llarga estada
- Hospital de dia

Atenció hospitalària urgent

<i>Descripció:</i>	L'atenció hospitalària a la urgència psiquiàtrica està incorporada dins dels serveis d'urgència dels hospitals de la xarxa assistencial de la Comunitat Valenciana.
<i>Prestacions:</i>	Acollida, valoració, diagnòstic, tractament, observació, alta amb seua USM o ingrés, si és procedent, en la unitat d'hospitalització psiquiàtrica. Es garantirà l'atenció en la situació de crisi des d'un punt de vista ètic i de respecte a la dignitat del pacient (trasllat involuntari, contenció mecànica, etc.).
<i>Sistemes d'informació:</i>	Història clínica informatitzada (ORION).

Unitats d'hospitalització psiquiàtrica (UHP)

<i>Descripció:</i>	És un dispositiu assistencial per al tractament intensiu en règim d'ingrés i atenció continuada (24 hores). Per a aquells casos que, per la gravetat de la simptomatologia aguda, no poden continuar rebent l'atenció en el seu entorn comunitari. L'estada mitjana serà l'adequada per a l'estabilització de la fase aguda o crisi presentada i s'adaptarà a les necessitats de cada pacient. La ubicació habitual és un hospital general i la seua cobertura assistencial es refereix a una àrea geogràfica definida. L'ingrés pot ser considerat des del punt de vista assistencial: programat (unitat de salut mental) o urgent; i des del punt de vista jurídic: voluntari o involuntari.
<i>Prestacions:</i>	Acollida, valoració, diagnòstic, tractament, rehabilitació, derivació amb informe d'alta i cita a la unitat de salut mental corresponent. Prevenció i promoció de la salut mental. Interconsulta hospitalària. Col·laboració amb les restants especialitats de l'hospital. Formació i investigació. Es farà partícip el pacient del procés terapèutic.

Sistemes d'informació: Història clínica informatitzada (ORION).

Unitats d'hospital a domicili (UHD)

Descripció: Les unitats d'hospital a domicili (UHD) presten una atenció hospitalària en el domicili del pacient, per a aquells processos on es considere el mateix domicili com el millor lloc terapèutic.

Aquest recurs s'activarà quan concórreguen simultàniament: valoració positiva per part del facultatiu i de la família o entorn de cures del pacient.

L'atenció s'integrarà amb l'atenció domiciliària realitzada per les unitats de salut mental i els centres d'atenció primària.

Prestacions: Valoració, diagnòstic, tractament, rehabilitació, derivació amb informe d'alta i cita a la unitat de salut mental corresponent. Prevenció i promoció de la salut mental.

Sistemes d'informació: Història clínica. SISAL, expectativa de futur ORION.

Hospitals de dia (HD)

Descripció: L'Hospital de Dia és un recurs sanitari, terapèutic i rehabilitador, de caràcter temporal, amb indicació específica per a pacients amb trastorn mental greu. En règim d'hospitalització parcial, sense pernoctació. El període terapèutic serà variable segons el procés. En cap moment perdrà el vincle amb l'equip terapèutic de la unitat de salut mental. Els programes de cada pacient seran pactats amb el pacient i la família.

Prestacions: Valoració, diagnòstic, tractament i rehabilitació. Amb l'existència de programes per a cada cas segons necessitats: adherència al tractament, habilitats socials, rehabilitació cognitiva, afrontament a l'estrés, etc. Programa de famílies.

Sistemes d'informació: Història clínica informatitzada (ABUCASIS).

Unitats de mitjana estada (UME)

Descripció: És un recurs sanitari per a aquells pacients que requereixen un ingrés hospitalari per patologia refractària o empitjorament, que va més enllà de les possibilitats d'atenció en l'àmbit ambulatori o que, després d'un període d'ingrés en la unitat d'hospitalització d'aguts, es beneficiaria d'una estada més prolongada, normalment entre quatre i sis mesos per a posar en marxa programes integrals individualitzats.

En algun cas, pacients amb una patologia psiquiàtrica refractària al tractament de llarga evolució, amb forta

desestructuració personal, familiar i social, poden requerir, per a obtenir un benefici psicoterapèutic integral, ingressos superiors a sis mesos. El tractament tindrà una duració delimitada.

Es facilitarà el contacte amb l'equip terapèutic de la unitat de salut mental.

Prestacions:

Acollida, valoració, diagnòstic, tractament, rehabilitació. Prevenció i promoció de la salut mental. Assistència psicoterapèutica integral amb un pla d'atenció integral (PAI) amb tractament psicofarmacològic i psicoterapèutic, l'objectiu del qual és facilitar la màxima autonomia dels pacients i la seua reinserció en la comunitat. Programa d'atenció a les famílies.

En el seu moment, derivació amb informe d'alta i cita a la unitat de salut mental corresponent.

Sistemes d'informació:

Història clínica, SISAL. Expectativa de futur ORION.

BASE REGLAMENTÀRIA

- Reial Decret 1030/2006, de 15 de setembre, pel qual s'estableix la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut i el procediment per a la seua actualització
- Decret 74/2007, de 18 de maig, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament sobre estructura, organització i funcionament de l'atenció sanitària a la Comunitat Valenciana
- Cartera de serveis d'atenció primària de la Comunitat Valenciana (Edició 2000)
- Cartera de salut mental extrahospitalària de Bizkaia
- Cartera de serveis d'Aragó

ANNEX

- Programes de coordinació:
 - a) Es constituirà en cada departament de salut una comissió sanitària intradepartamental.
 - b) Es crearà una comissió sociosanitària conjuntament amb la Conselleria de Benestar Social que, periòdicament, es reunirà per a millorar la connexió i garantir la continuïtat d'atenció dels pacients.
 - c) Es constituïran equips funcionals per a gestionar els casos d'especial complexitat.
- Els departaments de salut comptaran amb un referent en matèria de salut mental, que vetlarà per la continuïtat assistencial dels pacients en el departament i, al seu torn, pot actuar com a enllaç amb altres dispositius no sanitaris, en cas necessari.
- La gerència de cada departament, inclourà en la seua memòria anual de gestió tots aquells aspectes rellevants en salut mental.
- Les eines de gestió de la informació i de la història clínica informatitzada en atenció primària i especialitzada s'hauran d'utilitzar, a mesura que vagen implementant-se de manera efectiva en els departaments de salut, als efectes d'allò que es conté en els punts anteriors (ABUCASIS i/o ORION).
- A més dels dispositius i les prestacions esmentats en aquest document, l'Agència Valenciana de Salut de la Conselleria de Sanitat incorporarà aquells dispositius d'acord amb necessitats i demandes emergents.
- Aquesta cartera de serveis, com a eina dinàmica, podrà ser actualitzada periòdicament.